

4. Skapa möjligheter med AI i förskolläraryrket

Nyckelord: Kollegialt lärande, dokumentation, digitalt verktyg, AI, Förskola

Bakgrund:

Förskollärare står idag inför en ökande arbetsbelastning, särskilt när det gäller dokumentationskraven enligt läroplanen (Lpfö-18). Den systematiska uppföljningen av barns utveckling kräver omfattande observationer, analyser och utvärderingar, vilket är tidskrävande och resursintensivt. Dessutom varierar tillgången till planeringstid för dokumentation kraftigt mellan olika förskolor, vilket resulterar i en ojämn arbetsbelastning. Många förskollärare upplever ökad stress på grund av tidspress, och vi söker därför efter metoder för att effektivisera dessa processer, skapa en jämnare arbetsfördelning och frigöra tid för pedagogisk verksamhet. Ett av dessa verktyg vi har använt oss av är ChatGPT.

Frågeställning:

Eftersom vi upplevde att personalen angav en hög stress vid dokumentationer ställde vi följande frågor: Vad uppfattar du/ni som utmaningar kopplade till dokumentation? Vårt projekt syftar till att undersöka hur AI (ChatGPT) som verktyg kan stödja förskollärares dokumentationsarbete genom att effektivisera processerna. De huvudsakliga frågorna vi ställer är:

1. Hur uppfattar personalen implementering och användning av ChatGPT i verksamheten?
2. Hur upplever personalen att ChatGPT påverkat arbetet? Hur ser de på stressbelastningen efter införandet?

Teoranknytning:

AI har utvecklats sedan 1950-talet men har först nyligen blivit tillgänglig för allmänheten. Verktyg som ChatGPT gör det möjligt att integrera AI i olika arbetsmiljöer, vilket kan påskynda uppgifter och erbjuda konkret hjälp. Johan Frisk har skrivit en artikel till forskning.se. I artikeln beskriver AI-experten Daniel Gillblad att det är avgörande att förstå AI-verktygens funktioner, begränsningar och användbarhet (forskning.se, 2024)

Vi anser att AI kan fungera som en medhjälpare i dokumentationsarbetet, där observationer och uppföljningar kan automatiseras eller effektiviseras, vilket skapar utrymme för mer kvalitativ tid med barnen.

För att använda AI på ett säkert sätt krävs utbildning för att säkerställa att den data och de analyser som används stämmer med pedagogiska mål och krav.

Metod:

För att identifiera och hantera stressrelaterade utmaningar kopplade till dokumentationen inledde vi med diskussioner och samtal i arbetslagen. Dessa samtal gav insikter om de största utmaningarna och ledde oss till att undersöka nya lösningar. Vi beslutade att implementera användningen av verktyget ChatGPT för att underlätta dokumentationsarbetet.

Processen börjar med micromöten i varje arbetslag, där vi introducerar och ger praktiska instruktioner om hur ChatGPT kan användas. För att utvärdera effekten av implementeringen kommer vi att genomföra en enkätundersökning där kollegorna får dela sina erfarenheter och tankar om verktyget.

Arbetslag som redan testat ChatGPT under vårterminen har rapporterat positiva erfarenheter, vilket ger en god grund för fortsatt användning och utvärdering. Vi strävar efter att samla in både kvalitativ och kvantitativ feedback för att kunna bedöma hur verktyget påverkar arbetsbelastning och effektivitet i dokumentationsarbetet.

Resultat:

Erfarenheterna från de arbetslag som redan testat ChatGPT visar att verktyget minskat dokumentationsarbetet, vilket lett till en mer balanserad arbetsmiljö och mer tid för pedagogisk verksamhet.

Diskussion:

Automatisering av specifika uppgifter kan minska den administrativa tidsåtgången och frigöra mer tid för det direkta pedagogiska arbetet med barnen. För att detta ska ske kvalitativt krävs att kollegor utbildas i att använda och kritiskt granska AI-genererade förslag. Det är viktigt att säkerställa att all AI-output överensstämmer med förskolans mål. En utmaning kan vara att vissa kollegor kan ha svårt att granska och justera AI-genererat material, men vi planerar att erbjuda stöd och handledning för att hjälpa dem hantera detta.

Relevans:

Genom att implementera ChatGTP i dokumentationsprocesserna strävar vi efter att minska förskolläraernas arbetsbelastning och förbättra arbetsmiljön. En effektivare dokumentation skulle inte bara frigöra tid utan också höja kvaliteten på dokumentationen. Vår ambition är att skapa en mer hållbar arbetsmiljö där förskollärarna får mer tid att fokusera på kärnuppgiften – att stödja barnens utveckling och lärande. Genom att vi berättar om fördelarna med att använda ChatGTP på skolutvecklingskonferenserna kan fler aktörer ta del av detta arbete.

Referenser:

Europaparlamentet (27 juni 2023). *Artificiell intelligens: Möjligheter och risker*.
<https://www.europarl.europa.eu/topics/sv/article/20200918STO87404/artificiell-intelligens-mojligheter-och-risker>

Forskning.se (16 jan 2024). *AI- konkurrent eller kollega*.
<https://www.forskning.se/2024/01/16/ai-och-jobben/>

Skolverket (2018). Läroplan för förskolan: Lpfö18. Skolverket: Stockholm